

Ten Boer is een dorp met een lange geschiedenis. Als relatief droge plek in een gebied dat verder zeer nat en drassig was, kent het sporen van oude bewoning. De Stadsweg, een oude weg, vermoedelijk uit de Romeinse tijd, was een zeer belangrijke verbindingroute. Rond 1295 is er in Ten Boer een klooster gesticht dat in de 16de eeuw weer afgebroken is, op de kerk na. Van oudsher was het een agrarische gemeenschap, nu vooral een forensendorp.

Het gemeentehuis (1) is, zoals u kunt zien, een verbouwde boerderij. Deze boerderij stond op de monumentenlijst en mocht niet worden afgebroken. Van de nood is een deugd gemaakt want in 1961 is de boerderij aangekocht door de gemeente en later verbouwd tot gemeentehuis. De laatste eigenaar voordat de gemeente het pand aankocht was de familie Swieringa naar wie het Swieringa's pad is genoemd. Bij dit pad achter de boerderij zijn vondsten van voor de jaartelling gedaan.

In de groenstrook langs het gemeentehuis ziet u het beeld van Hendrik Wester (door J.A. Melken). Hij was een belangrijke schoolhervormer en heeft veel voor het onderwijs in Noord Nederland betekend.

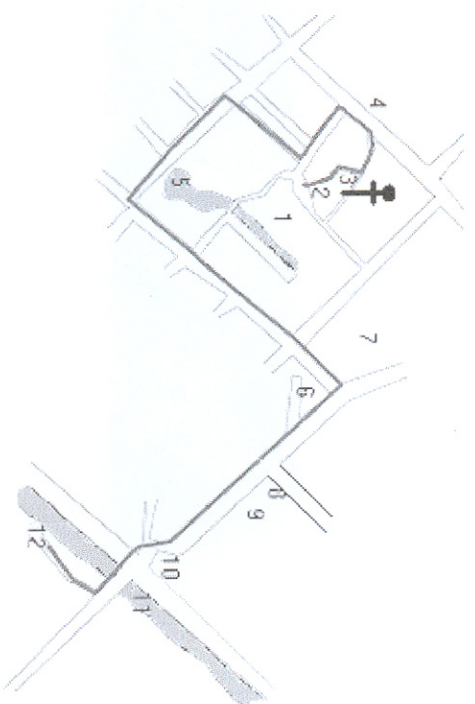
Geboren in 1752 in Bovenrijge (een buurtschap ten zuidwesten van Ten Boer), heeft hij zelf les gehad in Ten Boer. Later werd hij leraar en schreef hij meer dan 50 schoolboeken. Onder andere het *Nieuwe Hanenboek* over spelling, dat in 1874 nog de 47ste herdrukdruk beleefde.

Het beeld kijkt richting de school (2) waar Wester les gaf (het achterhuis van nummer 13). Het schooltje is gebouwd van kloostermoppen die in het dorp ruim voorradig waren na de afbraak van de kloostergebouwen. Als u hier langsluip (het kerkpad) kunt u binnendoor naar de kloosterkerk (3).

De put links aan het kerkpad is de *Lougsterput*, een oude put uit de tijd van het klooster. In droge tijden

bleef deze put water geven en konden de dorpsbewoners water halen, als de eigen putten droogstonden.

Als u doorloopt komt u bij de *Kloosterkerk*. Dit is het enige gebouw dat over is van het oude klooster. Waarschijnlijk is het klooster rond 1295 gesticht. De eerste schriftelijke vermelding is uit 1301. Het Benedictijner nonnenklooster werd gevestigd bij een toen al aanwezige dorpskerk. Wellicht had de plaats ver daarvoor ook een religieuze functie. Onder de grond zijn er drie grote stenen gevonden aan de noordkant van de kerk (van het formaat dat bij hunebedden gebruikelijk was).

De *Kloosterkerk* heeft een losstaande stenen toren gehad. In 1505, toen het klooster niet meer in functie was en de stad Groningen belegerd werd, is het klooster omgebouwd tot vesting. De Stadsweg was namelijk een van de weinige doorgaande wegen in die tijd en dus van strategisch belang.

Vanaf de kerk loopt u aan de kant van de ingang naar beneden. Aan de overkant van de weg ziet u het in 1911 gebouwde voormalige gemeentehuis (4). Voor 1911 hield de gemeente haar vergaderingen in het destijds tegenovergelegen café *Oude raadhuis*. De waard van het café doneerde de grond voor het gemeentehuis om zodoende de klandizie in de buurt te houden.

U gaat hier links en direct weer links de Hendrik Westerstraat in.

Vlak voor de bakker (aan het plein waar het gemeentehuis staat) gaat u rechts het pad *Moeshorn* in. Waar nu de volkstuintjes zijn werd vroeger door de kloosterlingen ook al groente verbouwd. Als u op de lager gelegen weg komt (*De Tiggedobben*) gaat u naar links. Deze weg is vroeger ongeveer de grens geweest van het kloosterterrein.

Na een klein stukje lopen vindt u een grote vijver (5). Hiernaast werden vroeger de stenen gebakken voor het klooster. De vijver is ontstaan doordat een gedeelte van de klei voor de stenen op deze plek werd uitgegraven. (tiggel=baksteen, dobbe=kuil, diepte)

Hier loopt u linksaf de Vijverweide in, het verlengde van de Reddingusstraat. Rondom de *wierde* van het klooster liep een gracht. Wanneer het water te hoog stond werd dit weggepompt door een molen die aan deze straat stond.

Als u rechtdoor loopt steekt u de Wigboldstraat over (aan uw linker hand). De Wigboldstraat is ongeveer op de plek waar de oude kloostergracht liep. Als u rechtdoor bent overgestoken komt u via de Lindenstraat (langs het marktplein (6)) op de Gaykingastraat uit.

U gaat hier rechtsaf maar als u aan het einde van de Lindenstraat eerst naar links kijkt, ziet u de Hamplaats (7). Hier zijn tijdens de bouw van de rijtjes kleine huizen die u ziet, nog urnen met dekfels gevonden uit de 5de eeuw.

Als u naar rechts bent gegaan komt u langs Het Buurthoes, de oude OLS en ULO-school (8) uit 1923.

Daarnaast staat het huis *Reddinckhof* (9). Sinds de bouw in 1902 hebben hier altijd huisartsen gewoond. Naast het doktersbos, op de plek waar